

Nieuwsbrief – juni 2023

Steeds meer stappen naar inclusiever onderwijs!

Wat mooi is het om aan het eind van schooljaar 2022-2023 binnen Koers VO te zien dat ondanks de aanhoudende problemen ook dit jaar weer, met het lerarentekort en ervaren werkdruk, het verschillende scholen voor regulier en speciaal voortgezet onderwijs lukt om ondanks die omstandigheden toch stappen te zetten in de route naar inclusiever onderwijs.

Sinds de inspirerende viering over inclusie in de Schiecentrale begin dit schooljaar zijn er verschillende veelbelovende initiatieven gestart, of doorontwikkeld. Zo heeft het Scheepvaart en Transport College, in samenwerking met vso-partners IHub en Yulius, het eerder gestarte initiatief voor een Flexklas verder uitgewerkt en geconcretiseerd. Goed dat de Flexklas laat zien dat het samenwerken tussen regulier en speciaal onderwijs zorgt voor meer kansen voor leerlingen op het snijvlak speciaal of regulier, maar ook voor het docententeam, omdat onderling geleerd wordt van en met elkaar. Buiten deze genoemde besturen zijn er meer scholen en schoolbesturen die onderzoeken of een Flexklas in de toekomst gestart kan worden. Kortom, de energie borrelt, plannen zijn in ontwikkeling en we zullen de verhalen die hierover verteld kunnen worden delen, onder andere via onze nieuwsbrief.

In deze laatste weken van het schooljaar zijn er veel feestelijke diploma-uitreikingen van leerlingen die de school verlaten en wordt ook de komst van nieuwe leerlingen voorbereid. Na de zomervakantie ontvangen we in onze regio maar liefst 10.000 nieuwe leerlingen op het vo. Met De OverstapRoute zorgen we dat iedere leerling een goede start kan maken op de middelbare school. Ook dit jaar is het gelukt om 98% van de leerlingen te plaatsen op de school van eerste voorkeur.

Alvast een welverdiende vakantie!

Marieke Dekkers

College van bestuur Koers VO

Verantwoording ondersteuningsmiddelen: de inhoudelijke bijdragen van iedere school staan weer online

Veel vo-scholen zijn deze periode weer druk geweest met de jaarlijkse reflectie op de ondersteuning op hun locatie. Vragen als 'Is de ondersteuning die we bieden wel passend bij onze populatie?', 'Wat zouden we als SOT een volgende keer anders doen?', 'Hoe zorgen wij als team ervoor dat we deze leerling ook komend jaar aan boord houden?', kunnen input geven om als school van te leren en het voor nieuwe leerlingen weer nét iets beter te doen. De volgende stap is dat scholen het reflectieproces weergeven in een bijdrage (filmpje, presentatie, verhaal, etc.) en deze plaatsen op het [Verantwoordingsplatform](#). Op deze manier kunnen samenwerkende scholen ook leren van elkaar. Op 21 september volgt het tweede deel van het proces van reflectie en verantwoording: het gesprek over de bijdragen van iedere school. De locatiedirecteuren gaan met elkaar om de tafel en bevragen elkaar tijdens een lekkere lunch. We kijken uit naar weer een rijke opbrengst aan bijdragen!

Meer informatie?

Voor vragen kun je contact opnemen met Annemarie Rodenburg of Marijke Terwisscha van Scheltinga, verantwoording@koersvo.nl.

Nieuws over het project begaafdheid van Koers VO

Subsidie voor peergroepen verlengd

Dit schooljaar hebben 18 scholen in ons samenwerkingsverband mooie stappen gezet in de begeleiding van (hoog)begaafde leerlingen. Zij zijn gestart met peergroepen waar deze leerlingen elkaar kunnen ontmoeten. Het subsidietraject van afgelopen jaar wordt nog geëvalueerd, maar de eerste resultaten laten zien dat deze inzet van peergroepen een positief effect heeft op het welzijn van de leerlingen. Koers VO blijft de scholen komend schooljaar ondersteunen om deze veelbelovende ontwikkeling te verstevigen, zodat de groepen een blijvende plek in de scholen krijgen. Er is ruimte voor nieuwe scholen om zich aan te sluiten en de startsubsidie aan te vragen voor het oprichten van een peergroep. Meer informatie vind je via [deze link](#). Voor vragen neem je contact op met Quen van Meer, vanmeer@koersvo.nl.

Inzichtgevende studiecoaching

De train-de-trainer bijeenkomsten 'inzichtgevende studiecoaching' van Saliko zijn inmiddels gevolgd door begeleiders van 19 schoollocaties. De reacties zijn zeer positief en de eerste eigen begeleidingsgroepen zijn al opgestart. Ook in het nieuwe schooljaar willen we deze training nog aanbieden. Heb je hiervoor belangstelling, neem dan contact op met Marijke Terwisscha van Scheltinga, terwisscha@koersvo.nl.

Samenwerking po-vo voor begaafde leerlingen leidt tot addendum bij OKR

Dit jaar heeft een aantal scholen in Rotterdam-Oost samengewerkt om kennis te delen rondom de overstap van begaafde leerlingen. Hieruit is een addendum bij het OKR ontwikkeld, dat op kleine schaal is ingezet. Misschien ben je deze zelf al tegengekomen in de (warme) overdracht? Na evaluatie willen we het addendum komend schooljaar breed verspreiden. Heb je het addendum gebruikt, dan kun je via [deze link](#) jouw ervaringen doorgeven. Voor vragen neem je contact op met Marijke Terwisscha van Scheltinga, terwisscha@koersvo.nl.

Koers VO-bijeenkomsten schooljaar 2023-2024 op website

De bijeenkomsten die Koers VO organiseert in schooljaar 2023-2024 zijn te vinden in de [agenda](#) op de website. Dit is het voorlopige overzicht, het kan zijn dat er op basis van nieuwe ontwikkelingen of actualiteiten nog bijeenkomsten worden toegevoegd. Graag vragen we speciaal je aandacht voor de volgende twee bijeenkomsten in oktober:

Save the date: Webinar Juridische aspecten passend onderwijs en zorgplicht - 3 oktober 2023

Op **dinsdag 3 oktober 2023** vindt de webinar 'Juridische aspecten passend onderwijs en zorgplicht' plaats van **15.00 – 16.30 uur**. Rondom aanmeldingen, inschrijvingen en zorgplicht zijn er vaak vragen en onduidelijkheden. Koers VO en PPO Rotterdam hebben onderwijsjuristen betrokken om mee te kijken op deze thema's. Tijdens de webinar geeft onderwijsjurist Siep van der Galiën (Hendrickx Advocaten) uitleg over de juridische aspecten rondom aanmelding, inschrijving en zorgplicht. Dit webinar is bedoeld voor o.a. schoolleiders en bestuurders. De uitnodiging volgt na de zomervakantie.

Save the date: PO-VO Conferentie - 11 oktober 2023

Op **woensdag 11 oktober 2023** vindt de PO-VO Conferentie plaats van **15.30 tot 20.00 uur**. Deze conferentie is bedoeld voor alle onderwijsprofessionals die betrokken zijn bij de overstap van po naar vo in de regio van Koers VO. Tijdens deze inspirerende en prikkelende namiddag werken we

samen aan het verbeteren van de overstap van po naar vo. Dat gebeurt tijdens een plenair programma onder leiding van dagvoorzitter Ismail Aghzanay. Tevens zijn er uiteenlopende workshops bij te wonen over o.a. de Doorstroomtoets, executieve functies en omgaan met AVG bij de leerlingbespreking. Tijdens de maaltijd is er tijd om elkaar beter te leren kennen. De uitnodiging volgt na de zomervakantie. Kijk voor meer informatie op onze [website](#).

Ga voor een overzicht van alle Koers VO-bijeenkomsten in 2023-2024 naar de [agenda](#) op onze website.

Coördinator Koersloket Peggy Olthof neemt afscheid van Koers VO

Op 1 augustus gaat Peggy Olthof met pensioen. Ze neemt afscheid van Koers VO na ruim 12 jaar als coördinator van het Koersloket te hebben gewerkt. 'Ik kijk hier met trots en veel plezier op terug.'

Als coördinator van het Koersloket had Peggy vooral de rol van signaleren en faciliteren. 'Ik kreeg veel ruimte om verschillende dingen te doen.' Zo was Peggy betrokken bij de organisatie van diverse Koers VO-bijeenkomsten voor o.a. ondersteuningscoördinatoren en begeleiders passend onderwijs. Hierin was ook aandacht voor de samenwerking met externe partners zoals Auris en Visio. In het afgelopen jaar was dit georganiseerd in de vorm van een talkshow. 'Deze werkwijze was leuk, omdat het eens wat anders was en een mooie manier bleek om een onderwerp te belichten.' Verder heeft ze zich ingezet voor de Taskforce Thuiszitters. 'Het is vooral belangrijk om veel meer te doen aan preventie. Je wil thuiszitters voorkomen.'

Peggy kijkt terug op een prettige samenwerking met alle collega's. 'Ik waardeer de inzet van alle collega's om het beste te doen voor de leerlingen.'

We bedanken Peggy voor wat ze heeft betekend voor Koers VO en wensen haar alle goeds voor de toekomst!

Denk in mogelijkheden voor leerlingen

In gesprek met Anneke van der Harst, voormalig medewerker expertisepool

Op 5 mei jl. is Anneke van der Harst met pensioen gegaan. Ze heeft sinds 2017 bij Koers VO gewerkt als een van de medewerkers expertisepool. Onderstaand blikt Anneke terug op haar tijd bij Koers VO. Wat vond ze belangrijk in haar werk en wat hoopt ze aan de scholen te hebben meegegeven?

Positief het gesprek ingaan

Anneke vertelt dat ze als medewerker expertisepool erbij werd gehaald als de school hulp nodig had voor een leerling op medisch gebied. 'Het gaat dan om leerlingen die langdurig of chronisch ziek zijn, of een lichamelijke handicap hebben. Het kan zijn dat ze moeite hebben met de acceptatie hiervan, omdat ze niet goed mee kunnen komen. Dit heeft natuurlijk invloed op van alles. Ze kunnen niet meer goed leren, ze kunnen hun huiswerk niet meer goed maken of ze vermijden problemen.'

Het allereerste wat Anneke deed, was kijken naar wat er allemaal wel kan. 'Ik ga op een positieve manier het gesprek in. Elke situatie is anders, het is altijd maatwerk. We zoeken naar wat past voor leerling, ouders en school. Ik vond het vooral belangrijk om hun eigen ideeën los te weken. Ik kan wel van alles verzinnen, maar zij moeten het doen. Door het stellen van vragen komen ze zelf met oplossingen. Samen komen we dan tot een soort stappenplan.'

Aandacht, begrip en contact

'In de loop van de jaren heb ik geleerd dat het belangrijk is om aandacht te hebben, begrip te krijgen en contact te houden. Als een leerling langer ziek is, is het van belang dat de school al vanaf het begin goed contact onderhoudt met leerling en ouders. De leerling voelt zich dan gezien en gehoord. Zo kan de school ook begrip krijgen voor de situatie. En is het voor de leerling makkelijker om na een periode van afwezigheid, weer terug te keren naar school.'

Kennis overdragen

'Vaak is het zo dat een leerling niet beter wordt, maar wel goede resultaten haalt. In de gesprekken met leerling, ouders en school benoemde ik daarom alles wat goed ging. Het is een bepaalde manier van denken en kijken naar de situatie. Zo droeg ik mijn kennis over aan de school, waardoor de attitude binnen de school veranderde. Vaak zag ik dat de school bij een volgende leerling pas later mijn hulp inschakelde, omdat ze het zelf al konden oppakken. Dat is wat je hoopt, dat de school de situatie van de leerling beter begrijpt en hiermee aan de slag kan.'

Regulier als het kan

Anneke is van mening dat leerlingen die ziek zijn of een lichamelijke beperking hebben, zoveel mogelijk onderwijs op een reguliere school moeten kunnen volgen. 'Met slim organiseren, aanpassingen bedenken en kijken wat er allemaal wel kan, kun je deze leerlingen binnen het regulier onderwijs houden. Het heeft meerwaarde voor hen, maar ook voor hun klasgenoten omdat ze in contact komen met allerlei verschillende leerlingen, waardoor ze al jong leren dat inclusie en diversiteit normaal is. Dat is dan hun referentiekader. Je ziet dit ook bij Rayan, een leerling met een progressieve spierziekte die succesvol onderwijs volgt op Melanchthon Bergschenhoek (lees [zijn verhaal](#)). Door mijn werk als medewerker expertisepool hoop ik dat ik hiermee het begrip inclusie handen en voeten heb gegeven op een aantal scholen.'

We bedanken Anneke voor wat ze heeft betekend voor Koers VO en wensen haar het allerbeste toe!

Tip: Online magazine Present!? helpt om verbinding te houden met de leerling die niet op school is

In het online magazine [PRESENT!?](#) geven jongeren zelf aan waar zij behoefte aan hebben als ze school missen. Er kunnen allerlei redenen zijn waarom een jongere niet op school aanwezig kan zijn, zoals ziekte, psychische klachten, problemen thuis, of doordat een passende plek in het onderwijs ontbreekt. Als een jongere school mist, is het belangrijk om samen met de jongere te verkennen waarom aanwezig zijn op school niet lukt. Zo kunnen kleine dingen al helpen om als school verbinding te houden met deze leerlingen. Ze waarderen het enorm als de school hen direct actief benadert en een hand reikt. Bekijk het online magazine [PRESENT!?](#) van stichting JongPIT en het Steunpunt Passend Onderwijs voor meer tips om verbinding te houden met de leerling die niet op school is.

Terugblik: Landelijke conferentie Inclusiever onderwijs - 14 juni

Op woensdag 14 juni jl. was de jaarlijkse landelijke conferentie van het platform Naar Inclusiever Onderwijs in Bussum. Dit jaar was het thema 'Inclusiever in de praktijk'.

Een jonge zangeres met een lichamelijke beperking opende de dag met een bij het thema passend lied. Daarna volgde een geanimeerd panelgesprek onder leiding van Jack Biskop (swv VO Roosendaal/Moerdijk) met Marieke Dekkers (bestuurder Koers VO en voorzitter Sectorraad swv vo), Berdi de Jonge (basisschool De Korenaar), Francesco Veenstra (Rijksbouwmeester) en Dolf van Veen (NCOJ). Berdi kreeg een daverend applaus toen zij het motto 'gewoon doen' uitsprak als manier om tot inclusiever onderwijs te komen. 'De deels nog te ontwikkelen kaders kunnen daarbij helpend zijn en zijn ook echt nodig', aldus Dolf. Uit de zaal kwam nog een belangrijk signaal om ook oog en oor

te hebben voor leerlingen met communicatieve beperkingen, omdat die groep vaak over het hoofd wordt gezien. Daarna werd de dag verdeeld in drie rondes met 30 verschillende keuzeworkshops. Er waren bijdragen over de ontwikkeling van integrale kindcentra, inclusieve scholenbouw en leermiddelen, ervaringen van ouders, rol van lerarenopleidingen, samenwerking tussen regulier- en gespecialiseerd onderwijs, bestuurlijke samenwerking in de regio tussen onderwijs en gemeenten, en de internationale kennisbasis op het gebied van inclusief onderwijs. Het was een zeer inspirerende dag.

Op 12 juni 2024 is de volgende conferentie van het platform Naar Inclusiever Onderwijs gepland.

Terugblik: Week van de Warme Overdracht – 12 t/m 16 juni 2023

Van 12 tot en met 16 juni was de Week van de Warme Overdracht po-vo. Een week waarin De OverstapRoute aandacht heeft besteed aan de belangrijke rol die leerkrachten, docenten en mentoren spelen bij de overstap van het primair naar het voortgezet onderwijs. Tijdens deze week zijn elke dag handige tips en tools gedeeld via de [website](#) en [LinkedIn](#) van Koers VO. Nieuw dit jaar was het formulier '[Naar de brugklas](#)', waarin de leerlingen van groep 8 wat meer over zichzelf konden vertellen aan de mentor van de middelbare school. Verder heeft Noëlle Pameijer het belang van handelingsgerichte warme overdrachten tussen po en vo benadrukt in een korte [video](#) en een [artikel](#).

Meer informatie?

Voor vragen kun je contact opnemen met het team van De OverstapRoute, deoverstaproute@koersvo.nl.

Terugblik: Voorlichtingsbijeenkomsten PO-VO – mei 2023

In mei heeft Koers VO vier voorlichtingsbijeenkomsten PO-VO georganiseerd voor basisscholen in onze regio. Tijdens het plenaire gedeelte was aandacht voor De OverstapRoute 2023-2024, ZIB en ISK. In De OverstapRoute 2023-2024 zijn er wijzigingen naar aanleiding van de Doorstroomtoetswet. Verder waren er workshops over 'Adviseren in geval van twijfel: praktijkonderwijs of vmbo met lwoo' en 'Begaafdheid bij de overstap po-vo'. De presentaties van deze voorlichtingsbijeenkomsten zijn terug te vinden op onze [website](#).

Meer informatie?

Voor vragen over De OverstapRoute en ZIB kun je contact opnemen met Catharina Leeuwis, leeuwis@koersvo.nl. Voor vragen over ISK neem je contact op met Koert Sauer, sauer@koersvo.nl.
